

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

CSELEKVÉSI TERV,

AMELY A KÖVETKEZŐ DOKUMENTUMOT KÍSÉRI:

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK,
A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
AZ EURÓPAI UNIÓ DUNA RÉGIÓRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJA

1) A mobilitás és az intermodalitás fejlesztése

[...]

Fellépések

[...]

Vasúti, közúti és légi közlekedés

Bár a Duna régió belvízi hajóútvonalainak közlekedésében jelentős kihasználatlan kapacitások rejlenek, a közlekedés más formái ugyancsak figyelmet érdemelnek. A korszerű, jó összeköttetéssel bíró közúti infrastruktúra elengedhetetlenül fontos, de a forgalmi torlódások és a hatékony és környezeti szempontból fenntartható közlekedési hálózat érdekében ezt szükséges kiegészíteni a vasúti közlekedés nyújtotta lehetőségekkel, miközben a légi közlekedés szerepe ugyancsak nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a régió a globalizált világ teljes jogú szereplőjeként léphessen fel.

A hozzáférés és a kapcsolódások fejlesztése:

➤ *Fellépés – „A Duna régiót átszelő TEN-T Kiemelt Fontosságú (vasúti és közúti) Projektek befejezése, melyek révén leküzdhetőek többek között a környezeti, gazdasági és politikai akadályok és szűk keresztmetszetek, különösen a határ menti térségekben.”¹*

A projekt végrehajtása során a már meglévő projektek befejezésére és a szűk keresztmetszetek felszámolására kell összpontosítani. Ennek részeként meg kell határozni a fenntartható finanszírozás eszközeit, és javítani kell a koordináción, különösen a különböző vasúti vállalatok között, szem előtt tartva a vasúti hálózatok fejlesztésének és korszerűsítésének érdekeit is. A kiemelt fontosságú projektek többségének végrehajtása már megkezdődött, a figyelem középpontjába ezért immár annak kell kerülnie, hogy azok határidőre el is készüljenek. E cél elérése érdekében sor kerülhet egy olyan, „a közlekedési kérdésekkel kapcsolatos feladatok koordinálását végző Közös

Platform felállítására, melynek célja a projektek végrehajtásának felgyorsítása". A platform felállítását az európai TEN-T koordinátorokkal szoros együttműködésben kell majd megvalósítani.

Projekt példa – **„Két új híd építése a Dunán.”** A hidakat a Duna Romániát és Bulgáriát elválasztó szakaszán fogják megépíteni. Az egyik híd a romániai Bechetet köti majd össze a bulgáriai Orjahovóval, a másik híd pedig a romániai Călărași és a bulgáriai Szilisztra között létesít majd összeköttetést.

➤ *Fellépés – „Az európai vasúti hálózat részét képező vasúti teherszállítási folyosók kialakítása, melyek segítik a versenyképes áru fuvarozást.”*² Az elsöre meghatározott kilenc folyosó közül négy³ kapcsolódik a Duna régióhoz. A végrehajtásnak arra kell összpontosítania, hogy a kimagasló minőségű és megbízható vasúti áru fuvarozási szolgáltatásokhoz a szükséges kapacitások rendelkezésre álljanak, illetve a vasúti infrastruktúra áru fuvarozásra, különösen a tengelyterhelésre, a vonathosszra és a vonatterhelésre vonatkozó előírásait fejlesszék és összehangolják a folyosók teljes hosszában. Kiemelt figyelmet kell fordítani a Duna régiót a vasúti hálózattal összekötő korszerű intermodális terminálok fejlesztésére is, megteremtve ezzel az alapját a két közlekedési mód hatékony, alacsony környezeti hatású együttműködésének.

➤ *Fellépés – „A légi közlekedésben érdekelt szereplők közötti együttműködés növelése a rövidebb repülőutak kialakítását célzó terv elkészítése érdekében.”* A „funkcionális légtérblokkok” közötti hatékonyabb együttműködés a Duna régióban (mindenekelőtt a FAB CE és a FAB Duna* között) biztosíthatja az időszerűvé vált áttérést a belföldi légi forgalomirányítási rendszerekről egy integráltabb, európai dimenziójú rendszerre. A végrehajtás határidejeként a projekt 2012-t jelöli meg.

Projekt példa – **„A SESAR,** vagyis az egységes európai égbolt technológiai részének végrehajtása a Duna régióban.”** A légi szállítási szektorban az intelligens közlekedési rendszerek hozzájárulnak a repülőterek által kibocsátott környezeti terhelés csökkentéséhez, valamint az olyan környezeti ártalmak minimalisra szorításához, mint a zaj- és a légszennyezés. A technológiai eszközök hozzájárulhatnak a járatok hatékonyabb kezeléséhez, mind a földi (reptérirányítási rendszerek), mind a légi irányítás során (funkcionális légtérblokkok).

* FAB CE: Közép-európai funkcionális légtérblokk; FAB Duna: Dunai funkcionális légtérblokk. (A ford.)

** SESAR: Single European Sky Air Traffic Management Research – Az egységes európai égbolttal kapcsolatos légiforgalmi irányítási kutatás. (A ford.)

➤ *Fellépés – „A fenntartható nagyvárosi közlekedési rendszerek és a mobilitás biztosítása.”* Hozzájárul a Duna régió városi térségeinek versenyképességéhez és vonzerejéhez, s emellett hatékonyan mozdítja elő a klímavédelem ügyét és a városi térségek egészségügyi helyzetének javulását. Az információs és kommunikációs technológiák segítenek az információs költségek leszorításában, és abban is, hogy a fenntartható közlekedési módok mindenki számára könnyen hozzáférhetőek legyenek. A piacok és az infrastruktúra vállalatokkal közös fejlesztése révén a sűrűn lakott övezetekben magában foglalja az e-mobilitás továbbfejlesztését. A nagyvárosi övezetek tömegközlekedési és magántulajdonú közlekedési vállalatai közötti együttműködésre nyílik lehetőség a környezetbarát járművek közbeszerzési eljárásaiban, valamint a polgárok tájékoztatását szolgáló magas színvonalú, egységes internetes közlekedési és mobilitási platformok kialakításában. A fellépésnek lehetővé kell tennie a városi mobilitással kapcsolatos, sokféle, már futó EU-projekt tapasztalatainak hasznosítását, és segíteni kell az EU 2009-es városi mobilitási cselekvési tervének megvalósítását.

Projekt példa – **„Folyamibusz-közlekedési és más kapcsolatok létrehozása a Duna mentén fekvő városi központok között (Duna Expressz Projekt).”** A projekt folyamibusz-közlekedési kapcsolatokat kíván létrehozni a Duna mentén fekvő nagyvárosok és környezetük között. A folyami busz különösen a hosszanti utazási szükségletek kielégítésére, valamint azokon a területeken lehet megoldás, ahol a Dunát nem ívelik át hidak. A projekt javítaná az emberek mobilitását, és emellett turisztikai célra is használható lenne. A projekt segítheti az intermodális utasszállítás javítását, ami végső soron az erőforrások optimális és fenntartható hasznosítását eredményezheti.

➤ *Fellépés – „A regionális és helyi határ menti infrastruktúra fejlesztése, valamint a vidéki területek megközelíthetőségének javítása.”* A regionális és helyi határ menti közlekedési kapcsolatokat a határ menti közlekedési infrastruktúra kialakításával meg kell erősíteni (kisebb hidak, átkelők, tömegközlekedési kapcsolatok). Figyelembe veendő tényező az is, hogy a Duna régióban a vidéken élő lakosság számaránya jóval magasabb, mint Európa más területein, ami elsődleges jelentőségűvé emeli e területek megközelíthetőségét.

Projekt példa – **„A tömegközlekedési vonalak bővítése.”** A projekt a Duna-völgyi országok tömegközlekedési vállalatait (autóbusz és kötöttpályás) arra kívánja ösztönözni, hogy a határ két oldalán elterülő települések összekapcsolása érdekében – helyi tarifákat meghatározva – bővítsék járataikat.

[...]

3) A kultúra és az idegenforgalom, valamint az emberek egymással való kapcsolatteremtésének előmozdítása

A kérdés bemutatása

A Duna régió a különféle történelmek, kultúrák, nemzetiségek, vallások, piacok, társadalmak és államok sűrű egymasmellettiségének gazdag örökségével jellemezhető.

A kultúra területén elfogadott nemzetközi egyezményekkel (különösen az UNESCO keretében elfogadott egyezményekkel) összhangban a kultúra elősegítheti a befogadás, a nyitottság és a kölcsönös tiszteleten alapuló elfogadás értékeit. Ebben a régióban a kulturális örökség megőrzése terén kiemelkedően fontos mérföldkő volt a Ljubljana Nyilatkozat elfogadása, amely elismeri az örökségvédelem társadalmi és gazdasági potenciáljának értékét, és a régióban betöltött kiemelkedő szerepét, valamint a térség országainak elkötelezettségét kulturális örökségük megőrzésére. Mindez a közösségek egymással történő megbékélésének előmozdításában is szerepet játszhat. A regionális együttműködés és a kultúrák közti párbeszéd révén pedig megszilárdíthatja a társadalmi és gazdasági fejlődést, miközben biztosítja a stabilitást és a közös cselekvést.

Legalább részben a kultúrához és az örökségvédelemhez kapcsolódik a turizmus is, amely egyre nagyobb jelentőségre tesz szert a régió gyarapodásában. A fenntarthatóság mindenestre fontos feltétele a turizmus régióbeli fejlesztésének. A régió belüli projektorientált együttműködésnek a szomszédok közötti cserekapcsolatokat és szoros kollaborációt előmozdító tényezővé kell válnia, különösen kulturális és örökségvédelmi kérdésekben.

A turizmus, a turisztikai infrastruktúra és a turisztikai szolgáltatások fejlesztése, valamint a kulturális örökség és a kultúrák közti párbeszéd jellemzően egymással összefüggő témakörök. Különös előnyt jelent e területen a stratégia által kijelölt integrált megközelítési mód.

A Duna régióra jellemző sajátosságok

A Duna, a világ legnemzetközibb vízgyűjtő területeként, számos turisztikai és történelmi nevezetességgel büszkélkedik. Ezek között található a Duna partján fekvő világvárosok vagy gyönyörű, festői szépségű tájak (például az UNESCO világörökségi helyszínei között szereplő Duna-delta). A paletta széles: a fejlett turisztikai célpontnak számító osztrák Wachautól az olyan feltörekvő célpontnak tekinthető helyszínéig terjed, mint a Vaskapu, a Kárpátok és a Duna-delta. Az intézkedéseknek az együttműködés révén megerősített idegenforgalmi ágazat hosszútávú versenyképességét és fenntartha-

tóságát, valamint az új fejlesztések és beruházások régióbeli hasznosulását kell biztosítaniuk.

Megállapíthatjuk, hogy – történelmét és kultúráját alapul véve – a Duna régió területén élő emberek öröksége közös. Ezeket a kapcsolatokat a stratégia – helyesen – a további kulturális és civil társadalmi együttműködést előmozdító tényezőkként kezeli. E vonatkozásban a regionális és helyi szint szerepe is fontos.

E prioritás megvalósítása – közös turisztikai termékek és értékesítési politikák kialakítása révén – segítheti az egész Duna régió idegenforgalmi fejlődési potenciálját.

Fellépések

Kulturális örökség

➤ *Fellépés – „A Duna régió erősségét jelentő kulturális sokszínűség kiaknázása.”*
Megvalósítási lehetőségek:

- a Duna régió kulturális értékeinek védelme: együttműködés az értékek és az örökségvédelem területén, közös tudományos kutatás, tapasztalatcsere, kurzusok, konferenciák, rendezvények, képzések szervezése; katonai emlékhelyek ápolása;
- az emberi kapcsolatok erősítése, a kultúraközi és vallásközi párbeszéd, valamint a nyelvcserék stb. előmozdítása;
- ifjúsági csereprogramok feltételeinek javítása;
- közös (kulturális) rendezvények, fesztiválok, ösztöndíjprogramok szervezése;
- „kreatív erők” hálózatának kialakítása, amely művészeti területről érkező szereplőket is magában foglal. A hálózat felhasználhatja a Duna régióban szervezett különböző fesztiválok tapasztalatait;
- kulturális és művészeti csereprogramok előmozdítása, hiszen a kulturális tevékenységek (például a Duna régióról szóló filmek, dokumentumfilmek, szórakoztató műsorok és játékok) jelentősen növelhetik a Duna régió iránti figyelmet és a régióval kapcsolatos ismereteket;
- a kortárs művészet régióbeli támogatása;
- a modern szórakoztatóipar – így például a televízió, mozi, zene és interaktív játékok – támogatása;
- a kulturális javak és kulturális tevékenységek adatait egybegyűjtő adatbázis felállítása.

Projekt példa – **„A Duna regionális potenciáljának megerősítése a kulturális együttműködés révén”**: közös kulturális rendezvények, programok, fesztiválok szervezése, kultúrtörténeti hagyományok felelevenítése, kultúrtörténeti rendezvények szervezése történelmi helyeken; nemzetközi

együttműködés; konferenciák, csereprogramok, közös táborozások, tematikus együttműködések a Duna történelmi helyszínein.⁴

Projekt példa – „A történelmi és kulturális jelentőségű helyszínek helyreállítása és karbantartása, a tárgyi és a szellemi kulturális örökség megőrzése és védelme, valamint a közös kulturális örökséghez való hozzáférés biztosítása.”

Projekt példa – **„A Ljubljanai Folyamat részeként az IRPP/SAAH* projekt befejezése.”** Az Európa Tanács és az Európai Bizottság közösen megvalósított projektje a kulturális örökség fenntartása terén az integrált megközelítési módot hangsúlyozza. A különböző etnikai közösségek közötti hidak építését ösztönzi a térség egészében, ezáltal is hozzájárulva a megbékélés, a kulturális sokszínűség és a kultúraközi párbeszéd előmozdításához.

Projekt példa – **„A Balkáni Kultúrát Ösztönző Alap fejlesztése.”** Olyan információs platformot hoz létre, amely a régió multikulturális programjairól és kezdeményezéseiről gyűjt és közöl adatokat, lehetővé téve egyúttal a tapasztalatcserét és a jó gyakorlatok megismerését.

➤ *Fellépés – „Az eltérő származású emberek közötti együttműködés és kapcsolatok bátorítása, a kreativitás ösztönzése, valamint – az örökségre, a hagyományokra és az idegenforgalomra támaszkodva – a kulturális innováció és a gazdasági fejlődés előmozdítása.”* A hagyomány és a modernizáció helyes egyensúlya hozzájárulhat a fenti cél eléréséhez. Az interkulturális megközelítés a helyi lakosság és a turisták körében emelheti a régió vonzerejét. Ilyenek lehetnek például: az értékesítés és a reklám területén kialakított együttműködés; nemzetközi kiállítások és rendezvények; irodalmi, zenei és művészeti csereprogramok; az örökségvédelemmel, kulturális és turisztikai témákkal foglalkozó kutatási és innovációs együttműködések; végül a történelmi emlékhelyek megőrzése terén megvalósított együttműködés.

Projekt példa – **„A tolerancia- és megbékélési központok megerősítése.”⁵**

Projekt példa – **„Konkrét demográfiai csoportokat célzó programok továbbbi támogatása, például Danube-Networkers.”** A Duna menti, szomszédos államok idősebb felnőttjeinek közös programjait segíti elő, és a hasonló témákkal foglalkozó csoportokkal kíván kapcsolatokat kiépíteni.

* IRPP/SAAH: Integrated Rehabilitation Project Plan/Survey on Architectural and Archeological Heritage – Integrált rehabilitációs projektterv/Építészeti és régészeti örökség felmérése. (A ford.)

Idegenforgalom

➤ *Fellépés – „A Duna régió európai márkanévként történő bevezetése.”* A Duna régióra vonatkozó stratégiának ki kell használnia a régióval kapcsolatos pozitív érzelmeket. A „Duna nap” június 29-i megünneplése regionális és helyi rendezvényeken e potenciál megnyilvánulása. Számos rendezvénynek nagy segítséget jelentene, ha az idegenforgalmi ágazat erőforrásainak mozgósítására átfogó keretben és világos iránynak megfelelően kerülne sor.

Projekt példa – **„Minőségosztályozási rendszer kialakítása a dunai idegenforgalomban.”** Célja a dunai idegenforgalom (célállomások, szálláshelyek, utazási irodák, szolgáltatások, mint például hajózás, kirándulások stb.) versenyképességének és fenntarthatóságának előmozdítása érdekében a magas minőségi követelményeknek megfelelő idegenforgalom kritériumainak meghatározása. A célállomások vonatkozásában a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság új, Fenntartható Idegenforgalom Kritériumait lehet alkalmazni. A szálláshelyek használhatják az uniós öko-jelölést („virág”). Különleges kommunikációs eszközökkel – például webalapú foglalási platformok, imázskampány stb. – különösen a minőségi turisztikai termékekre lehet ráirányítani a figyelmet.

➤ *Fellépés – „A Duna régió fontos európai idegenforgalmi célpontként való bevezetése”* a régió egészét (beleértve a városokat és közösségeket, a kulturális örökséget, a természetet és a gazdaságot is) felölelő környezetbarát idegenforgalmi stratégia kialakítása révén.⁶ Különösen érdekes lehet egy önálló Duna régiós jelölés kidolgozása (építve az általánosabb értelemben kialakított „márkanév”-re), ami a nemzetközi turisztikai piacokat is megnyithatja (például Egyesült Államok, Ázsia). Ennek keretében sor kerülhet – közös értékesítési tevékenység, közös rendezvények szervezése és nemzetközileg elismert (különösen ökológiai vonatkozású) minőségtanúsítványi rendszer kifejlesztése révén – az idegenforgalmi célpontok közös menedzselésére. Támogathat olyan nemzetközi turisztikai projekteket, mint amilyen például a Fekete-erdő és a Fekete-tenger közötti kerékpáros és gyalogtúra-útvonal. Az olyan korszerű technológiai eszközök használata, mint az internet, segíthet a Duna idegenforgalmi célpontként való hatékonyabb megismertetésében, továbbá abban is, hogy a turisták újabb csoportjai fedezzék fel azt a maguk számára. A turisztikai infrastruktúra és szolgáltatások további fejlesztésével a Kárpátok idegenforgalmi célpontként való bevezetését ugyancsak segíteni kell.

Projekt példa – **„Transznacionális turisztikai csomagok kialakítása, például kombinált vonat-hajó utak a Duna mentén.”**

Projekt példa – **„A fenntartható mobilitás javítása a vonat-, az autóbussz- és a hajóközlekedés biztosítása és összekapcsolása révén”** („Dunai

Közlekedés” Projekt). A menetrendek átalakítása, valamint a gyalogtúrázók és a kerékpárosok (a kerékpárok szállítása miatti) igényeit is figyelembe vevő megfelelő viteldíjrendszer kialakítása érdekében politikai konszenzusra van szükség. A cél egy közlekedés- és ügyfélbarát Duna régió, amely e régió rugalmas mobilitással jellemezhető idegenforgalmi stratégiai pozicionálását teszi lehetővé.

Projekt példa – **„Az idegenforgalom alakulásának folyamatos nyomon követése a feltörekvő célpontok és a szenzitív területek vonatkozásában, különösen a Duna-deltában.”** Idegenforgalmi statisztikákról, tevékenységekről, motívumokról stb. adatokat gyűjtő nyomonkövetési metodológiák kifejlesztése és látogatóirányítási rendszerek kialakítása különösen az ökológiailag kiemelt területeken, mint például a Duna-delta.

Projekt példa – **„Dunai Kulturális és Idegenforgalmi Nap megtartása és megszervezése a Duna vízgyűjtőjének különböző helyszínein, melynek célja a Duna vonzó idegenforgalmi célpontként való bemutatása és különféle kérdések szakértői megtárgyalása.”**

➤ *Fellépés – „A rövid, valamint hosszabb idejű hétvégi turizmus és üdülés támogatása.”*

➤ *Fellépés – „A Duna navigációs és kikötői rendszerének a kirándulóhajók és jachtok igényeit szem előtt tartó további fejlesztése” a kikötőkre és más, navigációval kapcsolatos infrastruktúrára vonatkozó bizonyos előírások meghatározásával a megszakítás nélküli, biztonságos navigáció biztosítása révén. Az ennek érdekében történő fellépést össze kell kapcsolni a többi pilléren belüli más fellépésekkel. E körbe tartozhatnak a jobb kikötési helyek, a fejlettebb partmenti fogadóállomások és szabadidős létesítmények. Környezetbarát hulladékgazdálkodási rendszerekre van szükség. A Dunának és a Fekete-tengernek egy egységesített kirándulóhajós célponttá integrálása megteremtené a kapcsolatot az EU fekete-tengeri szinergiaprogramjával is.*

➤ *Fellépés – „Az aktív turizmus további fejlesztése és megerősítése”. Utazási láncok létesítése a Duna mentén: vonzó állomáshelyekkel és többnapos turista programajánlatokkal (vonat, személygépkocsi, hajó, bicikli és gyalogtúra).*

➤ *Fellépés – „Az idegenforgalmi ismeretek oktatása, valamint az azzal kapcsolatos tudományos és kutatási tevékenységek terén megvalósuló kapcsolatok és együttműködések további erősítése” (a tantervek korszerűsítése az idegenforgalmi szakés felsőoktatásban; az idegenforgalmi oktatási és képzési programokban az*

oktatók, hallgatók és munkatársak cseréje terén kialakított együttműködések fejlesztése; élethosszig tartó tanulási programok létrehozása, szervezése és megvalósítása az idegenforgalmi/turisztikai álláshelyek vonatkozásában).

➤ *Fellépés – „Az idegenforgalmi tervezés és infrastruktúra fejlesztése.”* E körbe tarthatnak a szállás- és vendégváró helyek létesítményei, a kikötői turisztikai infrastruktúra, a sétaútvonalak és sétaösvények, információs központok, kerékpárútvonalak, valamint ezek hálózatba szervezése a Duna-térségben, továbbá kapcsolódásuk a Száva és a Dráva menti útvonalak hálózatához. Kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti és kulturális örökség védett területeire és helyszíneire, valamint a témaparkokra, borutakra, kilátókra, sport- és szabadidő-létesítményekre és felszerelésekre.

Projekt példa – **„A dunai kirándulóhajó-turizmus fejlesztése”** (az autóbuszok, vonatok és hajók menetrendjének turisztikai célú összehangolása és koordinációja; Duna és Fekete-tenger – folyami kirándulóhajók célállomásai).

Projekt példa – **„A Dunai Turisztikai Bizottság által javasolt Duna menti gyalogos túraútvonal megvalósítása.”**

➤ *Fellépés – „A turisztikai termékek minőségének fejlesztéséhez támogatás nyújtása”* és hasonlóképp az ellátási hálózatok támogatása fenntartható regionális idegenforgalmi stratégiák kidolgozásával és az öko-jelölések és tanúsítványrendszerek kifejlesztésével. E körbe tarthat turisztikai egyesületek alapítása és kampányok indítása is.

➤ *Fellépés – „A fenntartható idegenforgalom előmozdítása”* például vonat/autóbusz/kerékpár/hajó alternatívák kialakításának támogatásával és ezek olyan turisztikai látványosságokkal való összekapcsolásával, melyek ösztönzik a természeti és kulturális helyszínek felkeresését.

Projekt példa – **„A zöld útvonalak és a kerékpárturizmus támogatása.”**

A kerékpárturizmus a fenntartható idegenforgalom egyik formája, ami gyakran az európai régiók határon átnyúló fejlődéséhez is hozzájárul. Ennek a projektnek az a célja, hogy a kerékpárturizmus növekvő jelentőségét kihasználja – ilyen például a dunai kerékpárútvonal vagy más, nagy távolságot átfogó régióbeli kerékpárútvonal, mint például a tervezett Vasfüggöny Túraútvonal. Számos sikeres regionális vagy nemzetközi kerékpárútvonal létezik már a térségben, például a Prága–Bécs Zöld Útvonal vagy a Budapestről induló, Szlovákián áthaladó és a lengyelországi Krakkóban végződő Borostyán Útvonal, valamint országon belüli útvonalak is, mint például a dél-morvaországi borútvonalak vagy az osztrák Weinviertel.

- *Fellépés – „A régió wellness turizmusának előmozdítása.”*
Projekt példa – **„Az egészségmegőrző és wellness létesítmények, köztük a gyógyfürdők fejlesztésének és marketingtevékenységének támogatása.”**
- *Fellépés – „A kulturális tevékenységekről rendelkezésre álló adatok összegyűjtése és egy átfogó adatbázis létrehozása, amely a Duna régió kulturális tevékenységeiről tud áttekintést adni.”*
- *Fellépés – „Kulturális és művészeti csereprogramok előmozdítása.”* A kulturális tevékenységek (például a Duna régióról szóló filmek, dokumentumfilmek, szórakoztató műsorok és játékok) jelentősen növelhetik a Duna régió iránti figyelmet és a régió ismeretét.

Projekt példa – **„A dunai kulturális útvonal megvalósítása”**: A kulturális örökség védelme, helyreállítása és hasznosítása terén számos dunai országban részben hiányoznak a megfelelő ismeretek és tudatosság, a pénzügyi eszközök és/vagy a közigazgatási/jogi keretek. Az idegenforgalom fejlődéséhez a fizikai és nem fizikai örökség helyreállítására, védelmére, fejlesztésére és támogatására van szükség. Támogatni kell a közös kulturális projekteket (paloták, kastélyok és a tradicionális építészeti örökség helyreállítása, hajóutak, régi mesterségek felelevenítése, emléktárgyak készítése, a hagyományos kifejezésformák, fesztiválok felújítása, újak létesítése, a Duna-térség lakosságának együtvé tartozását előmozdító tevékenységek). Elkészíthető a térség korszerű kulturális térképe.

Projekt példa – **„A dunai kulturális kártya megvalósítása.”** A már létező programok tapasztalataira építve, a kártya szükség szerinti továbbfejlesztése (ARGE Donauländer).

Projekt példa – **„A Dunai médiahálózat megvalósítása.”** A projekt többek között médiaközpontokat, rádió- és televíziós csatornákat, médiaszakembereket, kormányzati intézményeket, nem kormányzati szervezeteket foglal össze.

Projekt példa – **„A Dunai Színházi Fesztivál továbbfejlesztése.”**

Projekt példa – **„A Dunai Limes⁷ UNESCO világörökségi helyszínné nyilvánításának támogatása.** A javaslatot a Duna Bizottság terjesztette elő (már létező projekt, amit az ETC közép-európai programja finanszíroz).”

[...]

(Fordította: Böszörményi Jenő)

Jegyzetek

¹ Példaként említhetőek az alábbi projektek:

- 22. sz. Kiemelt Fontosságú Projekt (vasúti): a projekt Nürnbergből és Drezdából indulva – Prága, Budapest és Arad érintésével – Konstancáig és Athénig érve az egész régiót átszeli. A projekt nyugati fele – az Alpoktól a Duna völgyéig – a Bécs–Pozsony területet is érintve a 17. sz. Kiemelt Fontosságú Projekt (vasúti) részeként Párizst köti össze Béccsel és Pozsonnyal.
- 7. sz. Kiemelt Fontosságú Projekt (közúti): a projekt keleti fele részben a Dunával párhuzamosan futva a PP-7-es autópálya révén Budapestet köti össze a fekete-tengeri Konstancával, illetve a görögországi Szalonikivel, Athénnel és Igumenicával.
- 23. sz. Kiemelt Fontosságú Projekt (vasúti): a projekt Gdańskból indul, Varsót, Brnót és Pozsonyt érintve érkezik meg Bécsbe.
- 25. sz. Kiemelt Fontosságú Projekt (közúti): a projekt – Gdańsk–Brno/Pozsony–Bécs érintésével – a Balti-tengert köti össze a Dunával.
- 6. sz. Kiemelt Fontosságú Projekt (vasúti): a projekt Lyonból indulva az ukrán határig fut, összeköttetést biztosítva az Ibériai-félsziget és Európa keleti fele, illetve az unió túl területek között, Trieszt–Divača/Koper–Divača–Ljubljana–Budapest érintésével.

A Duna vízgyűjtő területén a közlekedési hálózat teljessé tétele érdekében az imént említett Kiemelt Fontosságú Projektet ki kell egészíteni a nem EU-tag államokkal kialakított kapcsolatokkal is. Ebben a folyamatban a közlekedési folyosók egyes részei be fognak tagozódni a TEN-T kiemelt fontosságú projektjeinek hálózatába, így biztosítva a közlekedési hálózat egyenes vonalú fejlődését.

² Az Európai Parlament és a Tanács 913/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról.

³ A Duna régióhoz közvetlenül kapcsolódó négy vasúti teherszállítási folyosó a következő:

- Keleti folyosó, mely Bécs és Pozsony érintésével Prágát köti össze Bukaresttel és a fekete-tengeri Konstancával, valamint Szófiával, Szalonikivel és Athénnel.
- Balt–Med folyosó, mely Dél-Lengyelországon, Szlovákián és a Cseh Köztársaságon haladva keresztül a Balti-tenger partján fekvő Gdyniát Béccsel és Pozsonnyal köti össze, majd továbbhalad Szlovéniába, Észak-Olaszországba és az Adriai-tenger partjáig.
- Központi észak–dél folyosó, mely Hamburg, Dél-Németország és Innsbruck érintésével Svédországot köti össze Olaszországgal, végpontja Palermo.
- Földközi-tengeri folyosó, mely a Földközi-tenger partján haladva Spanyolországot és Dél-Franciaországot köti össze Észak-Olaszországgal, Szlovéniával, Budapesttel, és így jut el az ukrán határnál fekvő Záhonyig.

⁴ Például: együttműködés a Zeneiskolák Nemzetközi Egyesülete vagy a DANUBIANA vizuális művészeti projekt keretében. Ez utóbbi célja a régió különösen tehetséges fiatal művészeinek bemutatása minden második évben.

- ⁵ Példa lehet erre a Vukovári Béke- és Toleranciaközpont, amely a béke és tolerancia előmozdítását tűzte zászlajára a többnemzetiségű Európában. Célja békefolyamatok indítása, illetve a nyílt ellenségeskedésektől a konszolidációba vezető átmenetek elősegítése.
- ⁶ Jó gyakorlatra példa a Duna Ausztria Munkacsoport (ARGE Donau Österreich, amely Felső-Ausztria, Alsó-Ausztria és Bécs idegenforgalmi szervezeteit tömöríti), melynek keretében a résztvevők az ausztriai Duna-térség marketingjében működnek együtt.
- ⁷ A program – Magyarország és másik négy ország (Németország, Ausztria, Szlovákia és Lengyelország) örökségvédelmi szervezetei és további partnerek együttműködésében – azt tűzte ki célul, hogy a Római Birodalom határvidékének jelentős és valóban figyelemre méltó részének világörökségi nevezését előkészítse.